

Vladni odbor priznal polom pogajanj v jeklarski stavki

Voditelji CIO apelirajo na Roosevelta, naj poseže v konflikt. Pennsylvanski gubernator odredil preiskavo eksplozije, ki je uničila vodovod Bethlehem Steel Corp. v Johnstownu. Lewis neče pristati na premirje v stavki v čikaškem distriktu

Washington, D. C., 30. jun. — Gubernator P. Taft, načelnik vladnega odbora, ki je bil imenovan, posreduje v jeklarski stavki, ki jo vodi vodovod Bethlehem Steel Corp. v Johnstownu. Lewis neče pristati na premirje v stavki v čikaškem distriktu

Domače vesti

Čikaške vesti

Chicago. — Pogreb pokojne Mary Divjakove se vrši danes (četrtek) popoldne ob dveh iz hiše žalosti na naslovu 2814 So. Lawndale ave. na pokopališču Woodlawn. Pogreb je civilen. — Zadnje dni je umrl Raymond Potuček, star 57 let in doma iz Ljubljane. V Ameriki je živel 28 let in tu zapuščil ženo, osem pastorkov in dve sestri.

Ameriški Hrvat ubit v Španiji
Chicago. — Se eden hrvaški prostovoljec iz Amerike je padel na španski fronti v boju proti fašizmu, kakor poroča Radniški Glasnik. To je Anton Briški, star 31 let in rojen je bil v Michiganu, sin rudarja. V Španijo je odšel s komunistom Simonom Horzicem, ki je tudi že padel.

Clevelandske novice

Cleveland. — K večeršnjemu poročilu o smrti Viljema Sitarja, bivšega gl. odbornika SNPJ, je treba še dodati, da je bil član društva 173 SNPJ. Pokopan je bil danes. — Zadnje nedelje so našli v jezeru truplo rojaka Luke Zelodca, katerega so pogrešali že več dni. Kako ga je doletela smrt, ali je bila nesreča ali samomor, se ne more izvedeti. Star je bil 51 let in doma iz Narina pri St. Petru na Notranjskem, kjer zapuščil ženo in tri hčere. — Za težkimi poškodbami pri avtni nesreči je umrl 26-letni Jos. Habjan, rojen v Ameriki. — Frank Somrak, bivši prvi podpredsednik SNPJ, je naznanil, da bo letos kandidiral za councilmana 23. warda.

Nov grob v Penni

Burgettstown, Pa. — Umrla je Mary Lavrič, rojena v Ameriki. Podrobnosti niso znane.

Stavka stavbnih delavcev končana

St. Paul, Minn. — Osem tednov trajajoča stavka stavbnih unij je bila pravkar končana s posredovanjem gubernerja Benzona. Po šesturni konferenci v njegovem uradu je Master Plasterers Assn., organizacija delodajalcev, podpisala pogodbo z unijami. Pogodba določa zvišanje mezd, šesturni in plačo in pol za čezurno delo.

Pošta ne sprejme več prošenj za socialno zaščito

Chicago, 30. jun. — Uprava čikaške pošte naznanja, da je njena služba izdajanja števil delavcem za račune starostnega zavarovanja danes končana. Kdor se še ni registriral za omenjeni račun, se mora po 1. juliju obrniti na Field Office of the Social Security Board, 173 West Madison st., Chicago, Ill.

Roosevelta in gubernerja Earleja, če jima bo župan odkolnil protekcijo. Mark je pozneje pozval gubernerja, naj ponovno razglasi obsedno stanje v Johnstownu.

Guberner je odredil preiskavo, da ugotovi, kdo je odgovoren za eksplozijo, obenem pa je državna policija zastražila vodovod Bethlehem Steel Corp. je izjavila, da bo vzelo več dni, da se popravi škoda, ki jo je povzročila eksplozija.

Francoska vlada dobila pooblastilo

Finančni načrt predložen v senatu

Pariz, 30. jun. — Nova vlada ljudske fronte, kateri načeluje premier Camille Chautemps, je dobila pooblastilo, da potegne Francijo iz finančne krize. Zadevni načrt je bil sprejet s 380 proti 228 glasovom v poslanski zbornici po vroči debati med komunisti in desničarji. Edouard Herriot, predsednik zbornice, je moral trikrat prekiniti sejo, da prepreči bitko na pesti.

Ko je bil načrt sprejet v zbornici, je bil poslan v senat, kjer se tudi pričakuje vroča debata. Ta predvideva nadaljnjo devaluacijo franka. Premierju je bila zagotovljena zmaga, ko so socialisti in komunisti naznanili, da bodo glasovali za načrt, ki daje vladi popolno oblast pri reševanju finančne krize, da ustavi izvoz zlata iz Francije in divje špekulacije.

Finančni minister Georges Bonnet je pojasnil zborničnemu finančnemu odseku kritično situacijo. Dejal je, da je bilo v juniju potegnenih \$346,500,000 v zlatu iz državne banke in da bo vladni deficit znašal do 810 milijonov dolarjev. Bonnet je pravkar dospel v Pariz iz Washingtona, kjer je bil francoski poslanik. On je tudi napovedal, da devaluacija franka se ne bo k nalu ustavljala.

Predno je finančni odsek odobril vladni načrt, je zbornica izrekla zaupnico premierju s 393 proti 142 glasovom. Premier je opozoril poslance, da potrebuje izjemno oblast, da prepreči finančni polom in zaščiti rezervo zlata. Njegova vlada bo odločno nastopila proti špekulantom in navijalcem cen v interesu oživljenja splošnega gospodarstva.

"Finančne nepravilnosti ogražajo mednarodno varnost in našo svobodo," je dejal premier. "Moja vlada se je odločila za izvajanje politike, da se utrdi mir in pospeši socialni napredek. V zunanji politiki ne bo nobene izpremembe, toda vojaško silo moramo povečati na maksimum."

Sporazum med Rusijo in Japonsko

Moskva bo odpoklicala vojaštvo z otokov

Moskva, 30. jun. — Mamoru Sigemitsu, japonski poslanik v Moskvi, je večerj naznanil, da je dobil zagotovilo od sovjetske vlade, da bo odpoklicala svojo obojeno silo z dveh otokov na reki Amur, ki tvori mejo med Rusijo in Mančukujem (Mančurijo). Uradni komunikacije dostavljajo, da je pravkar doseženi sporazum med Rusijo in Japonsko ugodil pot mirni diskuziji, ki bo rešila sporno vprašanje glede suverenitete na otokih.

Dogovor je bil rezultat pogajanj med japonskim poslanikom in sovjetskim komisarjem za zunanje zadeve. Neka vest se glasi, da je bila zahteva japonskega poslanika, naj sovjetska vlada odpokliče svoje vojaštvo z otokov, ultimatum. Poslanik je posvaril sovjetsko vlado, da spor zaradi teh otokov lahko povzročil vojno med Rusijo in Japonsko.

Tehniki se organizirajo

New York. — Tehniki, upošleni pri Columbia Broadcasting Co., so ustanovili unijo in vprašali za čarter pri American Telegraphists Assn. Nova unija ima več ko sto članov.

RAZPRAVA GLEDE NOVE POLITIČNE STRANKE

Združenje delavskih in farmerskih grup

VPRAŠANJE NAČRT-NEGA GOSPODARSTVA

Napanoch, N. Y. — (FP) — Predstavniki različnih političnih grup so na konferenci, katero je sklicala Liga za industrijsko demokracijo, razpravljali o ustanovitvi tretje politične stranke, v kateri naj bi se strnile vse delavske, farmerske in progresivne grupe. Govoril so Harry W. Laidler, bivši direktor Lige za industrijsko demokracijo, Norman Thomas, vodja socialistične stranke, Earl Browder, tajnik komunistične stranke, Alfred M. Bingham, tajnik farmersko-delavske politične federacije in Arthur Huggins, tajnik blagajnik mednarodne bratovščine izdelovalcev papirja.

Laidler je dejal, da imajo farmersko-delavske stranke, kakršna je na primer v Minnesoti, rešiti najprej problem odnošev z demokratsko stranko na splošno. Ta mora biti rešen predno se razvije splošna stranka, ki bo lahko govorila v imenu farmerjev in delavcev. Minnesotska stranka je živa organizacija, toda potrebuje idealistov, ki bodo znali govoriti v jeziku farmerjev in industrijskih delavcev. Osvoboditi mora socialistično filozofijo in pretrgati stike z demokratsko stranko.

Browder je izjavil, da ne vidi možnosti ustanovitve farmersko-delavske stranke v Pennsylvaniji, dokler ne bo Odbor za industrijsko organizacijo prišel do prepričanja, da bo taka stranka lahko uveljavila prav tako dalekosežen politični prestiž kakor CIO preko demokratske stranke, ki je zdaj na krmilu te države. Sistem dveh političnih strank je omajala gospodarska kriza in zlata dvoletka, ki sta orala skupaj in ščitila interese posedujočega razreda, sta mrtva.

Norman Thomas je rekel, da CIO gladi pot tretji stranki, ki lahko nastopi samostojno pri prihodnjih predsedniških volitvah, če bo dobila na svojo stran delavske politične grupe v posameznih državah in farmerske organizacije. Oni, ki hočejo zgraditi močno politično gibanje, morajo izkoristiti vse prilike in šele potem pride na vrsto kolektivno in načrtno gospodarstvo.

Newyorški komunisti izgubili status stranke

New York, 30. jun. — Vrhovno državno sodišče je razglasilo, da je komunistična stranka v New Yorku izgubila oficijelni status stranke, ker je pri zadnjih volitvah v lanskem novembru

Kompanijski pobojnik dobil plačilo

Odmev v strahovlade v rudarskem okrožju

Washington, D. C. — (FP) — Senatski odsek, ki preiskuje zatiranje civilnih svobodščin, je bil informiran, da je bil W. A. Irwin, šerifski deputij v krvavem okraju Harlanu, Ky. in kompanijski pobojnik ustreljen. Dobil je kroglo v hrbet na samotni cesti v bližini Harlana, ko se je ponoči vračal domov.

Robert La Follette, načelnik senatskega odseka, je dejal, da bo preiskal ozadje umora deputija in potem predložil zadevo federalnemu justičnemu departmentu. Irwin je nastopil kot priča pred senatnim odsekom, ko je ta preiskoval delavske razmere v okraju Harlanu. Od takrat je bil neki premogovni magnat obtožen krivega pričanja, Harlan Wallens Coal Co., največja premogovna družba v tem okraju, je priznala rudarsko unijo in veliko število šerifskih deputijev je izgubilo službo.

Irwin je bil zapleten v umore organizatorjev rudarske unije. Pozvan je bil pred senatni odsek, da pojasni te umore in strahovlado premogovnih magnatov, ki so jo vzpostavili, da preprečijo organiziranje rudarjev.

Obračunava proti jeklarskim stavkarjem odgodena

Chicago. — Obračunava proti 37 štrvam policijskega napada na demonstrante pred tovarno Republic Steel Cop. v South Chicagu, ki so obtoženi zarote, je bila ponovno odložena. Državni pravdnik Courtney je zahteval odložitve, češ, da preiskava, ki jo vodi njegov urad, še ni končana. Pravijo, da se Courtney in policija bojita evidence, katera je prišla v roke članov senatskega odseka, ki je preiskal ozadje masakra jeklarskih delavcev. Obračunava se bo pričela 20. julija.

Poldruga milijarda za reliefna dela sprejeta

Washington, D. C., 30. jun. — Načrt za nadaljevanje reliefnih del v prihodnjem fiskalnem letu, za katera bo vlada smela potrošiti poldrugo milijardo dolarjev, je bil končno sprejet v kongresu in večerj je dospel v Belo hišo, da ga predsednik podpiše. — Kongres je večerj sprejel tudi zakon v prid farmerskim najemnikom, ki daje vladi pravico, da lahko razpolaga tri leta s 135 milijoni dolarjev za posojila najemnikom za nabavo lastnih farm ter za financiranje raznih drugih izboljšav.

prejela premalo glasov. Po vsej državi je dobila le 40,406 glasov. Na glasovnico morejo komunisti priti samo še s pomočjo peticije.

Nemčija in Italija hočeta voditi blokado!

Načrt bo predložen jutri v Londonu. Čehoslovakija, Švedska in Belgija odobrile angleško-francoski načrt. Španska vlada sklicuje parlament k zasedanju za utrditev demokracije

Velika unijska zmaga v Bridgeportu

Protiunijska fronta zlomljena

Bridgeport, Conn. — (FP) — Voditelji unije United Electrical & Radio Workers se veselijo velike zmage, katero so izvojevali v tovarni General Electric Co. Ta je dala nov pogon organizatorični kampanji, katere cilj je unioniziranje delavcev v vseh tovarnah te kompanije. Unija United Electrical & Radio Workers je včlanjena v Odboru za industrijsko organizacijo.

Tovarna te kompanije v Bridgeportu je še šest, ki se je uklonila pred unijo. Druge so v Clevelandu, O., Lynnu, Mass., Schenectadyju, N. Y., New Kensingtonu, Pa. in Ft. Waynu, Ind.

Zmaga v Bridgeportu ni samo zmaga delavcev v tovarni General Electric Co., temveč vseh delavcev v novoangliških državah, je dejal James B. Carey, predsednik unije. Protiunijska fronta reakcionarnih delodajalcev v Connecticutu je zlomljena in unija je na pohodu v tej državi.

Krajevna unija United Electrical & Radio Workers je bila ustanovljena pred štirimi meseci, a dobila je 3647 glasov pri volitvah, katere je odredilo federalno delavsko razsodišče, "neodvisna" unija pa 987 glasov. Tovarna General Electric Co. v Bridgeportu izdeluje radioaparate in električne pritlikline.

Unijski voditelji

so se sporazumeli

Konflikt med mornarji končan

New York. — (FP) — Med voditelji šestih mornarskih unij na vzhodu je prišlo do sporazuma, ki določa status quo med grupama, ki reprezentirata unije Ameriške delavske federacije in unije Odbora za industrijsko organizacijo. Članom bo dana prilika, da pri volitvah, ki se bodo vršile pod nadzorstvom vladnega delavskega razsodišča, odločijo, kdo naj jih reprezentira pri kolektivnih pogajanjih.

Dogovor sta podpisala Joseph Curran, predsednik National Maritime unije, organizacije CIO, in Joseph P. Ryan, predsednik Zveze pristaniških delavcev, ki je včlanjena v Ameriški delavski federaciji. Ta dogovor bo ustavil epidemijo stavk in protistavk, ki jih vodijo v zadnjem času mornarske unije.

Premirje v stavki ladjegradniških delavcev, članov unije Marine & Shipbuilding Workers, je bilo razglašeno, ko je Robbins Drydock & Repair Co. pristala na razpis volitev glede reprezentacije pri kolektivnih pogajanjih. Ta družba obratuje velike ladjedelnice v New Yorku. V tej stavki je bilo prizadetih 15,000 delavcev. Pričakuje se, da bodo volitve razpisane tudi v drugih ladjedelnicah, v katerih je bila oklicana stavka.

Velika unijska zmaga v Bridgeportu

Protiunijska fronta zlomljena

Bridgeport, Conn. — (FP) — Voditelji unije United Electrical & Radio Workers se veselijo velike zmage, katero so izvojevali v tovarni General Electric Co. Ta je dala nov pogon organizatorični kampanji, katere cilj je unioniziranje delavcev v vseh tovarnah te kompanije. Unija United Electrical & Radio Workers je včlanjena v Odboru za industrijsko organizacijo.

Tovarna te kompanije v Bridgeportu je še šest, ki se je uklonila pred unijo. Druge so v Clevelandu, O., Lynnu, Mass., Schenectadyju, N. Y., New Kensingtonu, Pa. in Ft. Waynu, Ind.

Zmaga v Bridgeportu ni samo zmaga delavcev v tovarni General Electric Co., temveč vseh delavcev v novoangliških državah, je dejal James B. Carey, predsednik unije. Protiunijska fronta reakcionarnih delodajalcev v Connecticutu je zlomljena in unija je na pohodu v tej državi.

Krajevna unija United Electrical & Radio Workers je bila ustanovljena pred štirimi meseci, a dobila je 3647 glasov pri volitvah, katere je odredilo federalno delavsko razsodišče, "neodvisna" unija pa 987 glasov. Tovarna General Electric Co. v Bridgeportu izdeluje radioaparate in električne pritlikline.

Vladna, Španija, 30. jun. — Španska vlada, kateri načeluje dr. Juan Negrin, je sklicala španski parlament k zasedanju. Parlament se snide enkrat v prvi polovici julija in sklepal bo o določbah, ki utrdijo in razširijo demokracijo v španski republiki. Povabljeni so bili tudi zmernej liberalci in zmernej konservativci, da bi bilo predstavništvo ljudstva čim širše.

Vlada v avtonomni provinci Kataloniji je bila te dni apert reorganizirana. Število anarho-sindikalistov v kabinetu je bilo znižano na tri in anarho-sindikalisti so izgubili kontrolo nad armado. Teroristični elementi v Kataloniji se vedno bolj umikajo v ozadje.

Koncentracija velikega števila fašističnih čet južno, zapadno in severno od Madrida za napovedano ofenzivo se nadaljuje brez prestanka. Na drugih španskih frontah ni nič posebnega.

Danes so volitve poslancev na Irskem

Dublin, 30. jun. — Volilci avobodne irske države, 1,750,000 po številu, bodo jutri odločili s splošnim glasovanjem, če bo nova ustava veljavna in obenem imajo izvoliti 133 poslancev v novi parlament. Nova ustava določa, da je južna Iraka "suverena in neodvisna država", kar pomeni, da se popolnoma loči od Anglije. Bivši premier Cosgrave vodi opozicijo proti tej ustavi.

Nadaljnje obsodbe katoliških fratrov v Nemčiji

Berlin, 30. jun. — Devet rednih bratov iz katoliškega sveta aleksijancev je bilo večerj obsojenih v zapor v Bonnu od šestih do šestnajstih mesecev na obtožbo nemoralnosti. Na obravnavo še čaka 53 drugih fratrov iz tega reda.

Stavkarji piketirajo jeklarno Republic Steel Corp. v Clevelandu.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
POPUKNE JEDNOTE
Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Glasovi iz naselbin

Dvojna mera

Detroit, Mich. — Pred par meseci je tukajšnja unija avtinskih delavcev UAW prosila mestno oblast za dovoljenje, da bi obdržala protestni shod v središču mesta, toda mestni možkarji so prošnjo odklonili. Unija pa se ni brigala za njihovo odklonitev, temveč so njeni člani kljub temu vseeno korakali. Ko smo prišli v mesto okoliroma v središču mesta, je bila vsa policija alarmirana in takoj je obkrožila delavsko maso. Policija je bila namreč pripravljena na boj z oroženo silo.

Vse nekaj drugega pa je, kadar se tu vrši kakšno cirkuško zborovanje ali konvencija nekakih "šrajnerjev", ki se radi nasmijo v orientalske kostume in si nadenejo visokodoneče titelne. Pristopnina v to organizacijo stane, dragi moji, nič manj kot \$300, kar pač dokazuje, da to ni organizacija proletarcev. In tej organizaciji ni bilo treba prositi za kakšno dovoljenje, da sme paradirati po mestu v našimjenih kostumih. Vse so imeli na razpolago, vse parke in ceste. Ze dva tedna pred njihovim zborovanjem so se pripravljali in kinčali nalo. Vse mestne oblasti so jim šle na roko. Dvojna mera, ena za delavce, druga za naše izkoriščevalce.

Seveda je v mesto navailo mnogo tujcev, to je ljudi iz drugih mest in držav izrom unije. Vse to pa prinese nekaj cvenka, za kar končno gre oblastem. Poleg tega pa tudi to, da ti ljudje reprezentirajo "višje" sloje, ne navadno delavsko paro. Parade se vršijo dnevno pod vodstvom policijskega načelnika Pikerta. Detroitčanom je bilo nasvetovano, naj ne silijo v središču mesta, kajti tam bo velika gnječa in zunanje goste je treba lepo počastiti in sprejeti.

Nekega večera se mi je nudila prilika, da sem opazoval to visoko drhal, kako se je obnašala. Obnašala se je tako, kakor bi spustili čredo živine na prasto. Vodila jih je policija, ki je zapirala stranske ulice in ustavljala promet, tako da je ta visoka čreda imela več prostora.

Kje je vendar demokracija? Ali se vam ne zdi, da je človek podoben človeku, da bi zato tudi moral imeti enake pravice v vseh slučajih? Ali niso detroitški delavci upravičeni do istih pravic kakor ta našemljena čreda? Saj so vendar delavci tisti ljudje, ki vse ustvarjajo, ne pa oni, ki se redijo na račun delavcev. Tu je pač svet lep dokaz, da šele kadar se bomo delavci združili in organizirali industrijsko in politično, da bomo dobili vsa oblast v svoje roke, bomo lahko dobili svoje pravice. Dokler pa vidijo naši paraziti v nas razkropljeno maso delavcev, ki se pustijo izkoriščati, ne bomo mogli tega doseči. Treba je močne delavske organizacije, da se zbije sedanjim oblastnikom moč iz rok, kajti oni to moč, ki jim jo je dalo ljudstvo, neprestano izrabljajo in izkoriščajo sebi v prid. Delavstvo si mora postaviti svoje zastopnike v vse javne urade, tako da bodo delali za interese delavstva. Druge poti ni. Mi ne moremo pričakovati pravice od naših sovražnikov. Oni nam je ne bodo nikdar pošteno delili. Delavska masa, kadar se bo smotreno organizirala, bo lahko dosegla vse, kapitalistični sistem pa odpravila.

Priporočam vsem delavcem, posebno pa delavcem Fordovega kraljestva, naj se ne bojijo pristopiti v delavsko unijo, katere jih bo ščitila. Resnično dobra in edina organizacija, ki jih bo ščitila pri njihovem delu, je UAW, ki je pridružena k CIO. Na pretekli seji društva 121 SNPJ se je na široko razpravljalo o uniji, o kateri nam je dal izčrpano poročilo predsednik J. Mihelich izkušnji ob rojstvu UAW. Poročilo je bilo resnično, saj sem tudi sam skušil težave pri organiziranju te unije. Br. Mihelichu gre priznanje za dobro poročilo. Poleg te unije imamo tukaj tudi organizacijo za obrambo civilnih svobod (Confederate for the Protection of Civil Rights) in naše društvo je aktivno pri tej organizaciji od

vsega njenega začetka. Dalje je član tudi organizacije American Civil Liberty Union. Ti dve organizaciji sta v korist delavcem in sta vredni, da ju podpiramo. Priporočljivo je, da bi vsa naša lokalna društva v tem pomenu naša društva. V ta namen je naše društvo tudi izvolilo dva zastopnika, br. J. Mihelicha in br. M. Urbasa, da obiščeta ostala društva z namenom, da se zainteresirajo za sodelovanje pri omenjenih dveh organizacijah. Na članstvo in društva pa apeliram, da jim greste na roko.

S prvim julijem nastopi svojo službo v SND nov oskrbnik ali manager. Zelim, da mu greste na roko in da ga pogosteje obiskujete. S prvim julijem pričnem restavracijo z J. Rajkovičem dva bloka od SND in rojakom se priporočam za poset. Postrežba bo solidna in serviralna se bo domača hrana. John Jane, 121

Delo SND

Detroit, Mich. Organizacija Slovencev narodni dom je bila ustanovljena na gospodarski podlagi, ki naj služi obenem tudi kulturnim in prosvetnim namenom. Da se to v čim večji meri izvršuje, je seveda treba sodelovanja od strani delničarjev. Treba je gnotne in moralne podpore, treba pa je tudi prijeti za delo, kadar je prilika. Ako se bi delničarji SND — 300 po številu — le malo potrudili in se zavedali, da je vse, kar dobrega stori, v korist nas vseh, bi seveda bil rezultat dober. Ako se bomo vsi oprileli dela za SND in ako bomo vsaki nekaj skupnega dela izvršili ter našo skupno stvar vsak po svoji zmoglosti podpirali, tedaj nam je uspeh zagotovljen in lahko bomo ponosni na svoje delo. Lahko bomo odprto pokazali na naš rezultat. Rekl bomo z lahkoto, da mi Slovenci, dasi majhni po številu, smo zmorni nekaj zgraditi, da smo zmorni postaviti svoje gospodarsko središče in zbirališče, ki služi našim skupnim kulturnim in prosvetnim interesom, kakor to delajo druge večje narodnostne skupine tu in drugod, kakor so na primer pokazali naši rojaki v Clevelandu ob priliki konvencije SNPJ, ki so se postavili z marsičem, posebno pa se je postavila njihova mladina s svojimi mladinskimi zbori.

Dne 22. maja sem imela priliko, da sem se v Clevelandu udeležila konvenčnega banketa SNPJ. Največji užitek je bil banketni program, ki je bil vreden nič koliko pečenih koki. Nastop pevskih zborov. Pel sta soc. Zarja in samostojna Zarja. Nastopili so dueti in kvarteti. Jako lepo petje, klasično po svoji kvaliteti. Dobro izvežbani pevci in pevke. Vse priznanje jim gre. Še naprej naj donj naša lepa pesem! Najbolj pa me je razveselil seveda nastop naše mladine. Ta naš naraščaj je pel tako lepo, tako ubrano, da človeku seže v srce. Dvignje te nad vsakdanjost, izvabijo tebe v oči. Imenitno vtis, ki ostane s teboj trajno. S seboj sem odnesla nepričakovano dober vtis iz Clevelanda. Navzočih je bilo na stotine ljudi in vsi so se divili programu kot celoti in posameznim točkam.

Odmev tega uspeha clevelandске mladine začesa enajste konvencije SNPJ je to, da se je naša detroitška naselbina zganila in sedaj se pridno organizira mladinski zbor tudi pri nas! V kratkem se prične s pevskimi vajami, tako da bo tudi slovenski Detroit lahko ponosen na svojo

mladino v kulturnem in prosvetnem smiru. To nam bo v ponos, to nam bo pohvalo in nam bo dala novega življenja, novega zanimanja za naše skupne interese! Valed tega apeliram na matere in očete, da se malo žrtvujejo in pripeljajo svoje otroke na vaje. Kajti uspeh je odvisen le od vas, od vseh mater in očetov. Sigurna sem, ako se boste dovolj zavzeli za to prelepo idejo, da se bo v kratkem uresničila. Enkrat v bodočnosti pa bomo tudi povabili clevelandsko mladino v Detroit, kar bo za nas vse velikega pomena, kajti to bo velik spominski dan za ves naš narod v Ameriki.

Vse to se lahko zgodi, ako le hočemo. Naša mladina je pripravljena in se živo zanima za petje. Mi pa ji moramo dati vso priliko, da se lahko vežba v petju. Naprej!

Naznanjam, da je sedanji oskrbnik SND J. Jane pustil to službo, ker bo odprl svoj lokal, mesto oskrbnika SND pa prevzame jaz, ker mi je gospodarski odbor SND poveril to delo, pričeni dne 29. junija. Apelliram na vse naše rojake in delničarje ter druge Slovence v Detroitu in okolici, da mi grede na roko in pomagajo, da bo uspeh v korist nas vseh. Moja želja je, da se ustreže in postreže vsem v kolikor mi bo mogoče. Upam tudi, ako bo treba pomoči in sodelovanja; da mi ga ne bo mihče odrekal ali odklonil. Domačega veselja in zabave ter plesa bo vedno dovolj. Apelliram na vas, da posečate vaš skupni Dom, svoje lokale, kajti to je skupna lastnina vseh, ne posameznikov. Kadar pa pridejo rojaki iz drugih krajev v Detroit, se jim priporočamo, da ne pozabijo obiskati SND na 17153 John R. Tukaj boste vselej dobro in točno postreženi z dobro pijačo in okusno jedajo. Poleg tega pa boste lahko vselej dobili informacije, kadar boste iskali svojce ali prijatelje v našem mestu. Skušala bom dobiti vse naslove naših rojakov v tej naselbini, tako da bo lahko vsakdo dobil informacije. S tem se bo olajšalo mučno iskanje.

Ne pozabite torej na svojo lokal v SND, ki je vaša lastnina in v vašo korist!

Mary Juran, oskrbnica SND.

Nace vabi na piknik

Piney Fork, O. — Piknik, piknik, prvovrsten piknik priredi društvo 176 SNPJ v nedeljo, 11. julija, na prijaznem prostoru poleg ljudske šole med naselbinama Noll in Piney Fork, levo od glavne ceste. Pridite! Pred dvema letoma smo tudi imeli piknik ob precejšnji udeležbi in prijetni zabavi. Upamo, da bo tako tudi na letošnjem pikniku. Društvo bo pripravilo vsega dovolj: pod za ples, dobro godbo, jedajo, pijačo itd. Ujudno vabimo vse od blizu in daleč, vse mlade in stare, da se bomo spet enkrat rajsko razveselili in prav po domače zažinjali. V nedeljo, dne 27. junija, sem pa imel prijetne obiske. Obiskali so me namreč moji prijatelji iz naselbine Glencoe, to je iz moje prejšnje naselbine. Prišla sta Koblarjeva in Kravanjeva. Ti dve družini sta s seboj prinesli fino potico in pa prekaljenega mesa ter drugih dobrot, zabavala pa smo se v moji prijazni utici, ki jo senči vinska trta. Nato pa smo se vsi skupaj odpeljali na društveni piknik v Barton na Primožičeve prostore. Rečem vam, da si bi želel takega prijateljnega obiska vsako nedeljo, pa ne bi bilo treba hoditi na druge piknike. Glencovanom, ki so me obiskali, prišrna hvala. Ako bo le mogoče, jim bom obisk vrnil, toda brez potice in slanine.

Nace Zlenberger.

Poročilo iz Montane

Butte, Mont. — Po dolgem prešedku se spet oglasam, da sporočim par novic glede dela, katerega je tukaj sicer vedno dovolj, ker rudniki obratujejo s polno paro po šest dni v tednu, je pa tudi mnogo delavcev, ki delo iščejo. Vedno so dolge linije delavcev pred vsako pisarno za dela. Nekateri uposlajo, toda rezerva je še vedno velika. To izgleda, kakor vojaki v zaledju.

Bas sedaj poteka eno leto, odkar sem pričel delati pri tej družbi bakra. Delal sem vse delovne dni in s tem menda tudi dosegel svetovni rekord, pa ne le rekord za bakrene rudnike, ampak menda tudi drugod, kajti

Fumimaro Konoe, novi japonski premier.

malo jih je, da bi delali vse hitre v letu. Obenem je to zame prvo leto, da sem delal vseh šest dni v vsakem tednu leta, pa bo menda tudi zadnje, kajti prej se še ni kaj takega pripetilo in se tudi menda nikdar več ne bo.

Sedaj bom dobil od družbe bakrene kolajno, ali kako bi že rekel, kot hrabri in zvesti rudar. Pravijo, da bo ta kolajna ali medalja stala veliko vsoto denarja, meni pa je dano na razpolago, da vzamem medaljo ali pa gotovo vsoto denarja. Se razume, da bom stegnul prste po denarju, le če bo kaj in da si jih ne bi opekeli.

Plača v rudniku je sedaj \$5.75, ker so jo odpili 20 in 25c.

Povedati vam tudi moram, da se je pri nas pravkar pričela ljuba pomlad. Srežiti je nehala. Na vrhah brd in gora je seveda še obilo snega. Rude v mojem "placu" je menda še na akre, zato jo bo treba kar naprej odstreljevati, da bo pokalo kot na Balkanu v balkansko-turški vojni. Povem vam, da je to moje delce tako, kakor bi me majka zibala v zibelci. In kdo se bo še drznil brbljati, da potepuh tovornih vlakov ni sposoben za stalno delo! Frank Krohl.

Velik shod CIO

Hibbing, Minn. — V nedeljo 4. julija, bo govoril na shodu v Mesaba parku (ogal Hibbing Cut-off in Chisholm Pavement) kongresnik John T. Bernard, direktor CIO od Steel Workers Organizing Committee for Iron Ranges. Govoril bo predvsem o tem, da se rudarji v železnih rudnikih organizirajo v uniji CIO. Razjasnil bo Wagnerjev zakon, ki protektira delavce proti vsakršni diskriminaciji radi unijskih aktivnosti. Poleg tega bo tudi pojasnil sedanja prizadevanja v zveznem kongresu, da se sprejmejo potrebni zakoni in dovolj zadostna denarna pomoč programu WPA. Na lanskem sličnem shodu je bilo navzočih okrog desetisoč ljudi. Letošnji shod bo vsekakor še večji, kajti unijsko gibanje je zajelo tudi železno okrožje Minnesote.

Poročevalec.

Gibanje za CIO

Ely, Minn. — Zadnje čase je gibanje za organiziranje rudarjev v unijo CIO na železnem okrožju zelo živahno. Seveda imajo organizatorji in delavci svoje stare sovražnike v znanjih osebnostih. Lokalni fajmošter je v cerkvi že parkrat označil CIO za komunistično organizacijo, tako se tudi repenči naš alderman Alex Labe, ki je dokaj aktiven za komunistično unijo. Dne 22. junija je na prostem govoril zastopnik CIO in ta aldermanče ga je motil z vmešavanjem, tako da ga je načelnik policije moral posvariti, da ga bo dal pod ključ, ako ne bo nehal motiti govornika. To je tisti alderman, ki je lani obljubljal, da bo delavcem kruh in maslo delil. Seveda so proti CIO tudi listi in nekatere oblasti, toda gibanje za CIO je močno in izgled je dober. Poročevalec.

Piknik 4. julija

Barberton, O. — Društvo št. 61 SSPZ priredi piknik dne 4. julija na Novakovih prostorih. Vabi se vse naše občinstvo od tu in iz okolice. Odbor bo preskrbel dobro jedajo in pijačo ter godbo. Pridite! Joseph F. Valencich.

Slavje 15 letnice

Library, Pa. — Naš Izobraževalni dom bo praznoval svojo 15 letnico otvoritve dne 5. julija popoldne s programom in veselico. Ujudno se vabi vse članstvo in tudi občinstvo od blizu in daleč, da se naše prslave v obilnem številu udeležite. Nick Triller, tajnik.

Morski zrak najboljšje zdravilo

Ze Hufeland je napisal v svoji "Makrobiotiki": "Čisti zrak je prav tako gotovo najbrž ohranilo in okrepiło našega življenja, kakor zaprti zrak najtanjši in najbolj smrtni strup."

Čisti zrak je tisti, ki sestoji samo iz duina kislika v približnem razmerju 79 odstotno proti odstotkom in ki vsebuje samo majhne dele ogljikove kisline, vodne pare, plimov in včasih ozona. Takinega zraka pa žalost nismo pogostoma deležni. Vsakdo od nas ve, da vsebuje naš navadni zrak celo vrsto anaerobnih snovi, ki so deloma strupeni, kakor ogljikov oksid, žveplov vodik, amoniak, žveplena kislina, solitna kislina in druge, ki jih neprestano proizvajajo gospodinjstva in industrijske naprave. Pridružuje se jim dim in saje, ki se v kulturnih državah na strašen način, a še hušji je prah. Kmalomnože prahu dviga veter na cestah, je znano. Celu v navideznem popolnem brezju plavajo drobni delci prahu po zraku, brez zelo lahki.

Toda prah vsebuje tudi najbolj nevarne primese. Pred vsem zdrobljene zemeljske kameninske delce zemeljske površine, drcestnega tlaka, zidov in streh, konjski gnoj, drugo podobno nesnago, lase, vlakna in delčke, vsakovrstne industrijske odpadke, drobnost, premoga in železa ter drugih kovin, celo delce zlata in srebra, rastlinska semena in delce stlin, živalske stanice najrazličnejše vrste v svezem in gnijočem stanju. Med temi pa so nekateri, kakor rudninski, ki se zabadajo ravnost kakor puščice v človekove sluznice.

Najbolj nevarna pa so živa bitja, ki rabljajo praške kot vozilo, da se pripeljejo našega telesa. To so vsakovrstne glivice in terije. O škodljivosti teh bitij nam pa ni treba govoriti, kakor je popolnoma jasno, da bi moge tudi druge nesnažne primese v zraku, brez vsakih živih bitij, že s svojim mehaničnim in kemičnim vplivom pomeniti našemu telesu neizčrpen vir-bolezni.

Takšen je nam vsem potrební zrak v naših mestih, kjer proizvajajo milijoni ljudi vozil brez prestanka. Tu lahko ugotovimo, kem kubičnem metru zraka več tisoč takih nevarnih klic. Na deželi je v tem pogledu stanje boljše. Tam je le nekoliko stotin takih klic v vsakem kubičnem metru zraka. In višje stopamo v gorske višave, tem čistjši staja zrak, vendar pa nahajamo še na nižjih gorah mnoge praškov s poedinimi bakterijami, celo v ledenikih razpokah.

Najčistejši zrak je pa na morju. Zrak, ki si naš morsko gladino v neki oddaljenosti kopnina, je naravnost kemično čist in brez dljivih klic. Zato je zdravljenje s morskim zrakom velikega pomena. Če bi morski zrak imel nobene druge ugodne lastnosti razen čistosti, tedaj bi že zavoljo tega zavzemale dno prvo mesto med zdravili.

Pijača pri jedi

Pitje pri jedi je razširjena navada in mnosebe so, ki trdijo, da ne morejo jesti, če nečasno ne pijejo. To pa je napačno in celo škodljivo.

Tekočina, ki jo spraviš vase pri jedi ali pred jedjo, kar je še bolj škodljivo, v večini merov znatno zmanjšuje tek. Zato je pazljivo sebo pri otrocih, da ne pijejo pred jedjo med njo, ker to povzroči navidezno sitost, stori, da otroci ne dobe za svojo rast zadostne količine hranilnih snovi. Nadalje je pomembna, da vsaka tekočina razredčuje želodčni sok, otežuje a tem prebavo. Zato tudi navadno ne juhe, kakršne so bile včasih običajne, niso najbolj koristne. Najbolje je, če pijemo v majhnih med posameznimi obedi, a če ne moremo tako dolgo čakati, tedaj vzemimo po jedi malo sadje, ki dovaja telesu obenem za zdravje koristne snovi.

Pijača k jedi v splošnem ni priporočljiva. Različna vina, ki jih ponujajo pri velikih gostinjah, posebno sekti, pri katerih pride v poštev, je velika temperatura razlika med najvišjimi vročimi jedmi, so mnogokdaj kriva želodčne slabosti, ki se pojavljajo kmalu potem. Kako so bolj škodljiva nego prenapolnjeni želodec pri banketu.

So pa ljudje, ki mislijo o tej stvari drugon in ki menijo, naj se človek v tem pogledu ne popolnoma po svojih potrebah, seveda ne bi si pri tem želodec preplavil.

Deset zapovedi za zdravje

- Prvič: Vstajaj zjutraj zgodaj in zvečer ob devetih spat.
Drugeč: Pet dni v tednu pridno delaj, dni počivaj.
Tretječ: Pazi, da bo tvoja koža nad vso sta in si usta ter nos skrbno izpiraj.
Četrteč: Dihaj vedno skozi nos in se izogibaj strupenemu prahu.
Petič: Uživaj več rastlinske nego mesne hrane.
Šestič: Neposredno pred jedjo in po jedi skrbí, da ti bosta glava in želodec potrkala.
Sedmječ: Ne jej v jezi in ne jej preveč milih jedi.
Osmič: Poleti se ne oblači pretoplo in pozimi ne prelahko.
Devetič: Če se ne počutiš dobro, se postopno pij grenak čaj.
Desetič: Sprehajaj se v soncu in čistemu zraku ter bodi vedno dobre volje.

Vesti iz Jugoslavije

Velika nesreča v Ptujju —
Velika smrtna žrtev
Veliki sod bencina. — Več
mladih, hila poškodovana

Veliki tovarnarja Strosa v
se je zgodila 14. junija
huda nesreča, ki je za-
vnela življenje 50 letne služ-
avne Pfeifer. Strovi
tehtilno barvanju tudi ben-
benje pri barvanju tudi ben-
benje je stal sod bencina v
pod stopnicami. Zvečer je
v klet in ker ni ve-
da je v kleti električna raz-
java — nastopila je službo
kratim — je vzela s sabo
Ker je bila z gorečo svečo
bencinskega sode, so se
plameni hlapovi vneli, sod je
odpadel. Služkinjo je vrglo po
stropu in klet in obleka na
stropu je gorela in vsa zgorela.
Ker so jo lahko rešili. Eks-
plod je namreč poškodovala
strop in ogenj je zajel lesene
delce v klet. Prihiteli so ga-
si so pogasili ogenj, nakar
služkinjo, ki pa so jo
odpravili v bolnišnico, kjer
je hudim opeklinam kmalu
umrla. Več sten v Strosovi hi-
so razpočenih, pobite so vse
razpočene pa so tudi stene
okoli. Havelkove hiše. Poleg
stene so bile huje ali manje
poškodovane druge delavke in dva
stari so prepeljali v bolni-
nico, druge so po zdravni-
ski pregledu in obvezanju po-
sredstvi v domačo oskrbo.

UMORJEN, NATO OBEŠEN

**Pojasnjen samomor hlapca Loj-
zeta Kladnika v Zrečah**

Iz Konjic poročajo senzacio-
nalno novico: samomorilec Klad-
nik, ki so ga pred kratkim po-
kopali na neblagoslovljeni del-
kopališča, je bil umorjen in
nato obešen, da bi storilci zakrili
umor.

Gre za 58 letnega hlapca Loj-
zeta Kladnika iz Loške gore pri
Zrečah. Pred dvema mesecema
so ga našli obešenega, in ker je
bil revež in še samomorilec po-
vrhu, so ga brez ceremonij po-
kopali na neposvečen del pokopališča, kar je zbudilo med vernim
podeželskim prebivalstvom
hude komentare. Znano je, da
se župniki nič ne branijo pokopati
bogate samomorilce na po-
svečeni del pokopališča z vsemi
častmi, siromašnih samomoril-
cev pa ne smatrajo za vredne
blagoslova. Saj je nazadnje vse-
eno, kam ležeš, v blagoslovljeno
ali neblagoslovljeno zemljo je
zemlja — toda naše kmečko ljud-
stvo je po večini verne in tako
postopanje vzgaja pri ljudeh za-
ničevanje siromašnih obupancev.

Atentat na podbana dunavske banovine

V Novem Sadu, kjer ima do-
navska banovina svoj sedež, je
odpušeni občinski tajnik Pavel
Pavlovič izvršil atentat na pod-
bana Svetislava Rajčića in ga ne-
varno ranil. Nato je atentator
izvršil samomor.

Podban Svetislav Rajčić je iz-
vrševal dolžnosti bana, ki za do-
navsko banovino še ni bil ime-
novan, odkar so razrešili prejš-
njega bana. Dne 18. junija po-
poldne je sprejel v svoji pisarni
bivšega občinskega tajnika iz
Petrovega sela, Pavla Pavloviča.
Kaj sta govorila, ni znano. Ne-
nadoma so se oglasili drugi za-
 drugim trije strelci. Ko so urad-
niki iz sosednjih pisarn planili
v podbanov urad, so zagledali
podbana krvavečega na tleh, Pa-
vlovič pa je ležal mrtev s pre-
streljeno glavo.

Ugotovljeno je, da je Pavlovič
oddal dva strela proti podbanu
in ga je zadel v prsi, nato pa je
nastavil revolver še sebi na čelo.
Pavlovič je bil takoj mrtev. Podbana
so prepeljali v sanatorij, kjer so
ugotovili, da ima ranjena pljuča
in ledvice. Iz Beograda poklicani
specialist je izvršil operacijo, vendar
po stanju resno in bo le težko
prebolel poškodbe.

Kaj je gnalo Pavloviča v to
dejanje, se je pojasnilo pač iz
njegove usode: Za časa svetovne
vojne je Pavlovič — po rodu Po-
ljak — pribežal v Srbijo in bil
dobrovoljec. Zato je užival tudi
po vojni neke prednosti, ki jih
je zdaj izgubil. Bil je namreč na-
meščen kot občinski tajnik v Pe-
trovem selu. Ker pa ni imel niti
mature, je bil pred kratkim od-
puščen. Obljubili so mu drugo
mesto, a tudi za to je imel pre-
malo študij. V tem obupju je šel
k podbanu in po nekaj besedah
potegnil revolver, da ubije pod-
bana in sebe.

Kladnik je služil pri posest-
niku Jožetu Pačniku, imovitem
posestniku, ki je imel velike go-
zдове in polja pa tudi nekaj go-
zovine v hranilnicah. Edini sin
je gospodarju padel v vojni. O-
stala mu je še hčerka Marija, ki
pa je kljub svojim 35 letom te-
lesno in duševno tako malo raz-
vita, da ji oče ni upal zapustiti
posestva. Kladnik je živel v dru-
žini že 19 let, služil pošteno in
teško, a skrbo in pridonostjo, da
je gospodar sklenil prepustiti
mu polovico posestva v došmrten
užitek s pogojem, da dobro skr-
bi tudi za drugo polovico, ki jo
gospodar prepusti hčeri. Pačnik
je bil zadnje čase zelo slab in je
kmalu za Kladnikovim samomo-
rom umrl. Ljudje govore, da je
stari Pačnik sprico vsega svo-
jega imetja umrl zapučen in
zamarjen, sestradan in oslab-
ljen, ker njegova družina ni ma-
rala zanj. Ta družina pa je za-
sovrzila tudi Kladnika, ki mu
je Pačnik prepustil polovico po-
sestva v užitek.

Poleg Kladnika je delal pri
njih kot hlapec tudi 32 letni Ig-
nac Lamut iz Oplotnice, ki sta
ga Pačnica in hči imeli radi, ker
je bil ljubezniv in je imel ljube-
zensko razmerje z zaostalo Ma-
rijo. Proti tem trem se kopiči
sum, da so zasnovali in izvršili
umor nad Kladnikom v nameri,
da se tako polaste Kladnikove-
ga deleža, ki naj bi ga dobil pač
Lamut v užitek. Ko je sodna ko-
misija ugotovila, da je bil Klad-
nik umorjen, so orožniki areti-
rali Lamuta in Marijo, nato pa
tudi 78 letno staro Pačnikovo.
Vsi tajiijo zločin, toda oklep in-
dicjev se vedno bolj oklepa okrog

te trojice, ki bo najbrže v krat-
kem priznala svoje dejanje.
Se neko podrobnost: ko so ob
raztlesanju ugotovili, da Klad-
nik ni bil samomorilec, so poba-
rali župnika, naj bi zdaj vendar
pokopal njegovo truplo s cerkven-
nim obredom v blagoslovljeno
zemljo. Toda župnik je dejal, da
ni nikogar, ki bi plačal izkop no-
ve jame in obrede. Tako so trup-
lo prenesli nazaj v kot samomo-
rilcev. Brez denarja ni nič.

Amerikanec izgubil listino. —
V "Jutru" je nepodpisan Ame-
rikanec, ki je prišel domov na
Dolenjsko na obisk, objavil no-
tico, kjer pravi, da je na vlak
na Dolenjsko izgubil listino s
precejšnjim denarjem in mno-
gimi listinami. Prosi onega, ki
bi listino našel (ali pa jo je
morda ukradel?), naj vrne vsaj
dokumente na "Jutro" naslov,
ker so mu izredno važni in bo
nagradil najditelja. Če pa vrne
listino s denarjem vred, dobi še
večjo nagrado. — Po notici ni
mogoc sklepati, ali je Ameri-
kanec listino res izgubil ali pa
mu je bila ukradena.

**Letalski promet na progi Ljub-
ljana-Sušak in Ljubljana-Zagreb**
je sredi junija spet začel, ven-
dar pa starta potniško letalo iz
Ljubljane za Sušak šele okrog
po 9. dopoldne, ne pa ob šestih
kakor prejšnjega leta. To so
ukrenili najbrže zaradi pogoste
ljubljanske megle, ki je v zgor-
njih jutranjih urah povzročila
dve tako veliki letalski nesreči.
Do same ure zjutraj sonce po-
navadi že prežene megle in je
vzlet varen.

**Atentat na podbana dunavske
banovine**
V Novem Sadu, kjer ima do-
navska banovina svoj sedež, je
odpušeni občinski tajnik Pavel
Pavlovič izvršil atentat na pod-
bana Svetislava Rajčića in ga ne-
varno ranil. Nato je atentator
izvršil samomor.

Podban Svetislav Rajčić je iz-
vrševal dolžnosti bana, ki za do-
navsko banovino še ni bil ime-
novan, odkar so razrešili prejš-
njega bana. Dne 18. junija po-
poldne je sprejel v svoji pisarni
bivšega občinskega tajnika iz
Petrovega sela, Pavla Pavloviča.
Kaj sta govorila, ni znano. Ne-
nadoma so se oglasili drugi za-
 drugim trije strelci. Ko so urad-
niki iz sosednjih pisarn planili
v podbanov urad, so zagledali
podbana krvavečega na tleh, Pa-
vlovič pa je ležal mrtev s pre-
streljeno glavo.

**Ugotovljeno je, da je Pavlovič
oddal dva strela proti podbanu
in ga je zadel v prsi, nato pa je
nastavil revolver še sebi na čelo.
Pavlovič je bil takoj mrtev. Podbana
so prepeljali v sanatorij, kjer so
ugotovili, da ima ranjena pljuča
in ledvice. Iz Beograda poklicani
specialist je izvršil operacijo, vendar
po stanju resno in bo le težko
prebolel poškodbe.**

**Kaj je gnalo Pavloviča v to
dejanje, se je pojasnilo pač iz
njegove usode: Za časa svetovne
vojne je Pavlovič — po rodu Po-
ljak — pribežal v Srbijo in bil
dobrovoljec. Zato je užival tudi
po vojni neke prednosti, ki jih
je zdaj izgubil. Bil je namreč na-
meščen kot občinski tajnik v Pe-
trovem selu. Ker pa ni imel niti
mature, je bil pred kratkim od-
puščen. Obljubili so mu drugo
mesto, a tudi za to je imel pre-
malo študij. V tem obupju je šel
k podbanu in po nekaj besedah
potegnil revolver, da ubije pod-
bana in sebe.**

Zenski in otroka, ki so se usaknili v hrubo iz španjskega mesta
Jeana po fašističnem napadu iz zraka.

Girdler bi rad bil vzoren državljan

**Izjavil je, da se pokori
zakonom**

Washington, D. C. — (FP) —
Tom Girdler, predsednik Repu-
blic Steel Corp., ki ima na svoji
vesti umore jeklarskih stavkar-
jev, je pred člani senatnega pošt-
nega odbora izjavil, da je vzor-
en državljan in da se pokori za-
konom. Girdler je bil povan
pred ta ošek, da priča o različ-
nih fazah jeklarske stavke.

Magnat je dejal, da se je Phi-
lip Murray, načelnik organiza-
toričnega odbora CIO, lagal, ko
je izjavil, da je edino sporno
vprašanje v tej stavki podpis po-
godbe. "Murray je lažnjivec in
senator Guffey, ki ga podpira,
ne ve, kaj govori," je rekel Gir-
dler.

Bivši načelnik privatne polici-
je Jones & Laughlin Steel
Corp. je tudi zanikal prejšnjo
svojo izjavo, da je pripravljen
skleniti ustmen dogovor s unijo.
Na vprašanje, ali je pripravljen
skleniti dogovor s unijo, če bi jo
ustanovili njegovi delavci, je
Girdler odgovoril, da bi to storil,
toda prej bi moral dobiti za-
gotovilo, da ta unija prevzame
odgovornost in imeti bi morala
"prave voditelje". On neče skle-
niti pogodbe s unijo CIO, ker je
pod kontrolo preukuhov. Noben
senator ni vprašal Girdlerja, za-
kaj smatra United States Steel
Corp. in veliko število drugih
kompanij unijo CIO za odgovo-
no delavsko organizacijo. Gird-
ler je že imel pogodbo z unijo A-
meriške delavske federacije, ka-
tero pa je raztrgal 1. 1934.

Senator T. F. Green je hotel
izvedeti, kaj je Girdler mislil,
ko je izjavil, da je glavno vpra-
šanje v jeklarski stavki začeta
pravice delavca. Ali naj vlada
ali industrijske korporacije čli-
tijo to pravico? Girdler je odgo-
voril, da bi morala vlada štiti to
pravico.

Girdler je dalje zanikal obdol-
žitve o kopičenju orožja in mu-
nicije v tovarnah korporacije
Republic Steel. Pri tem je vztra-
jal tudi potem, ko je bila predlo-
žena evidenca, da so njegovi
pobojniki ubili dva stavkarja in
ranili več drugih pred tovarno
v Youngstownu.

**Železničarji glas-
ujejo o oklicu stavke**
Chicago. — Člani petih želez-
niških bratovčin glasujejo o
oklicu stavke. Glasovanje bo za-
ključeno 26. julija in stavka bo
oklicana, če ne bodo magnetje
pristali na zvišanje mezd do te-
ga časa.

Aretacije delav- cev v Nemčiji

Zeneva. — Mednarodni urad
dela je bil informiran, da je taj-
na nacijska policija aretirala več
tisoč delavcev v Berlinu, ker so
vodili opozicijo proti Delavski
fronti, nacijski kompanijski u-
niji, ki je bila ustanovljena po
uničenju strokovnih unij, ko je
prišel Hitler na krmilo. Veliko
število delavcev je bilo aretirano
tudi v Hamburgu, Halleu,
Goerlitzu in drugih industrij-

Polkovnik Fulgencio Batista, vojaški diktator na Kubi.

akih mestih. Nacijska tajna poli-
cija v Hamburgu je prišla tu-
di načelnika organizacije Delav-
ske fronte, ker je podprl zahte-
ve delavcev glede zvišanja mezd.
Situacija v drugih industrij-
skih distriktih je tako napeta, da
so avtoritete morale poslati na-
daljnje policijske oddelke v te
distrikte, da zatrejo opozicijo
proti Delavski fronti.

Kako vzgajamo otroke

Kdor je kdaj opasal otrokov
razvoj, se ni mogel dovolj nauči-
ti, kako dojemljivi so otroci za
vse, kar se dogaja okoli njih.

Odrasli ljudje morajo samo po-
misлити, kako težavno je učenje
tujih jezikov, koliko se morajo
ukvarjati s slovnimi pravili
in besedami in kako redko se
naučijo jezika tako popolno, ka-
kor je potrebno. Otrok pa se
ker mimogrede navadi govoro-
vje, pridobi si presenetljivo ve-
lik besedni zaklad, nauči se pra-
vilno sestavljati stavke in kmalu
docelega obvlada svojo materino
govorico. Vse to se ne zgodi po
dolgotravnem učenju in naporu.
Otrok se mimogrede nazvame
vsega znanja. In prav tako je tu-
di z vsem drugim, kar ga obda-
ja. Tako dojemljiv je, da mora-
mo strmati. Vsega se navadi, tu-
di slabih lastnosti staršev, ki si
jih prisvoji s svojim prirojenim
darom za posnemanje. Če upo-
števamo vse to, moramo reči, da
je bistvo vzgoje prav za prav v
posnemanju.

Besede "to moraš storiti" ali
"tega ne smeš storiti" niso glavo-
no. Starši sami se morajo vesti
tako, kakor žele, da se bo vedel
otrok. Ne smemo misliti, da se
začne duševni razvoj otrokove-
ga značaja šele tedaj, ko začne
dete govoriti ali hoditi. Že do-
jenček čuti svojo okolico. Da, še
več: razvoj otroka je odvisen
tudi od vedenja matere med no-
sečnostjo. Dober zgled, to je za-
četek in konec vse vzgoje, pa tu-
di njen najtežji del. Kajti zma-
no je, da je poučevanje samo
lahko, pač pa je težavno, če ho-
čemo živeti tako, kakor učimo
otroka. Opazili bomo, da ima o-
trok skoraj vselej nezmojljivo
zanesljiv občutek, kaj je prav in
kaj ne, in da ga v tem občutku ni
mogoče premotiti. Če hoče mati
odpraviti otroka s kakšno lažjo,
otrok to čuti in si misli svoje.
Mati, ki hoče kaj storiti za svo-
jega otroka, mora zbuditi v njem
vtis, da ima opravka z zaupanja
vrednim človekom. Nezaupni
ljudje, ki sovražijo svet in druge
ljudi, so se navzeli tega občutja
skoraj vselej v rani mladosti, če
jim je zbudila okolica upanja, ki
se niso uresničila, če jim je obe-
tala kaj, kar se ni zgodilo. Mati
mora tudi zbuditi v otroku obču-
tek, da je njena ljubezen neiz-
premenljiva in da bo dobil otrok
pri njej zavetje, naj se zgodi
karkoli. Tudi če je storil kaj na-
pačnega, ga mora občutiti, da ga
bo ona potolažila, tako obvlado-
vati, da se ne boji niti kazni.

Pokojni kongresnik William Connery (levo) in senator Hugo Black.

STAROKRAJSKA SEMENA

direktno iz Ljubljane in Maribora
Kraane vrste za setev junija, julija in avgusta
ENDIVJA, rumena širokolistna zgodna—ENDIVJA, širokolistna pozna jesen-
ska—SALATA, braziljska polna glavna—SALATA, orjaški biser—
SALATA, trdoglava rumena—SALATA, pozna, takovana simska—RADIC
za salato, rudačast ali zelen—MOTOVILC (repinca) GRAH, ušljen v otrok-
ju—FIZOL, nizek brez niti—FIZOL, visok brez niti—REĐKIVICA, orjaška
rudača—REĐKEV, črna simska—REPA, simska bela.
Cena skupne s poštnino 12c paket.

Bahovec "PLANINKA" zdravilni čaj
Nprajeli smo ravnakar novo zalogo tega svetovno slavn-
ga zdravilnega čaja direktno od lekarn Bahovec iz Ljub-
ljane. Zoper krvo nerode, ali obolenje ledca, ledvic, je-
ter, kolka ter posebno za ženske bolezni ni boljega kakor
Bahovec "Planinka" čaj. Pazite na zaščitno znamko ter
ime (Bahovec) na vsaki škatli, ker če tega ni na škatli
ne dobite pravega "Planinka" čaja. Stalna cena prave
"Planinka" je \$1.00 škatli ali 3 šk. za \$2.98 skupno s poš-
tnino.

MARIA-CELJSKE GRENKE ŽELODČNE KAPLJICE, direktno iz Ljubljane.
Cena male stekleničke 60c, velike (2 oz.) stekli \$1.48.
ŠVEDSKE KAPLJICE. V starem kraju splošno znano zdravilo za čreva,
ledce in ženske težkote. Cena male stekli 60c, velike \$1.48.
HOFFMANOVE KAPLJICE "Bahovec" je poznano zdravilo zoper težkote
s prebave, napetost, nervoznost itd. Cena male stekli 50c, velike \$1.35.
Lahko kar izrežete iz oglasa, pošljete blago katerega želite ter ga nam
pošljete z Money Orderom in naročilo bo točno odposlano.

STEVE MOHORKO CO.
704 SOUTH 2nd STREET MILWAUKEE, WIS.

F. M. DOSTOJEVSKIJ:

Bratje Karamazovi

Roman v štirih delih s epilogom - Prevodilci Vladimir Lepotič

Ker je bila celica tesna, so tisti, ki so bili prej prišli, odhajali in se umikali drugim. Aljoša je stal poleg starca, ki se je bil spet presedel v naslanjač. Govoril in učil je, kolikor je mogel; njegov glas, čeprav šibak, je bil še dokaj trden. "Toliko let sem vas učil in po tem takem toliko let na glas govoril, da mi je kar v navado prešlo govoriti in vas govoriti učiti, dotorej, očetje in bratje moji dragi, še zdaj, vzlic moji slabosti, da bi mi bilo molčati skoro težje nego govoriti," se je pošalil, ganjeno zroč na vse, ki so se gnetli okoli njega. Aljoša se je potlej spomnil tega in onega, kar je takrat rekel. A da si je govoril različno in s še nekakimi trdnimi glasom, vendar je bilo njegovo govorenje dokaj brez zveze. Govoril je o mnogih stvareh in videti je bilo, kakor da hoče vse povedati, povedati pred minuto smrti še enkrat vse tisto, česar v življenju ni utegnil izpovedati do konca, in to ne samo zaradi pouka, ampak iz nekakšne želje, da bi z vsemi in vsakomer razdelil svojo radost in svoje vznichenje ter še enkrat v življenju izlil svoje srce. . .

"Ljubite drug drugega, očetje," je učil starac (kolikor se je potlej spominjal Aljoša). "Ljubite ljudstvo božje. Saj nimamo mi zato sveteljši od posvetnih ljudi, ker smo prišli semkaj in smo se zaprli med te stene, ampak narobe, vsak, kdor je prišel semkaj, je že s tem, da je prišel, za svojo osebo spoznal, da je slabši od vseh posvetnih ljudi in vseh in vsakogar na zemlji. . .

"In čim delj bo potlej redovnik živel med svojimi stenami, tem globlje mora to čutiti in spoznati. Zakaj v nasprotnem primeru ni imel za kaj priti semkaj. Kadar bo pa spoznal, da ni samo slabši od vseh posvetnjakov, ampak da je tudi pred vsemi ljudmi za vse in za vsakogar kriv, za vse človeške grehe, vseobče in osebe — šele tedaj bo dosežen smoter našega samotarstva. Zakaj vedite, dragi, da je vsak spodini izmed nas nedvomno kriv za vse in vsakogar na zemlji, ne samo po občem izvirnem grehu, ampak tudi sleherni posebej za vse ljudi in za vsakega človeka na tej zemlji. To spoznanje je venec redovniške poti in tudi vsakega pozemeljskega človeka. Zakaj redovniki niso drugačni ljudje, ampak samo takšni, kakršni bi morali biti vobče vsi ljudje na zemlji. Šele tedaj bi se raztopilo naše srce v neskončno, vesoljno, nenasičljivo ljubezen. Takrat bo sleherni izmed vas dovolj močan, da si z ljubeznijo osvoji ves svet in s svojimi solzami opere njegove grehe. . . Vsak naj skrbi za svoje srce, vsak naj se neprestano izpoveduje samemu sebi. Ne bojte se svojega greha, niti če ste ga spoznali, samo da se ga kesate, toda pogojev z Bogom ne delajte. In spet vam pravim — ne bodite ošabni. Ne bodite ošabni ne pred malimi ne pred velikimi. Ne sovražite niti onih, ki vas odbijajo in sramotijo, blatijo in obrekujejo. Ne mrzite ateistov, krivih učiteljev in materijalistov, niti zlih med njimi ne, nikar še dobrih, zakaj tudi med njimi je mnogo dobrih, posebno še v naših dneh. Spominjajte se jih v molitvi takole: 'Odreši jih vse, o Gospod, ki nimajo koga, da bi pomolili zanje, in odreši tudi tiste, ki nočejo moliti k tebi.' In dodajte takoj: 'Zato, o Gospod, ne molim iz svojega napuha, ker sem sam bolj mrzek od vseh in vsakogar. . . Ljubite ljudstvo božje, ne dajte, da bi vam prišleci izneverjali čredo, zakaj če zaspite v lenobi in v izbircnosti svojega napuha ali celo v kristofoljubju, tedaj bodo prišli z vseh strani in vam bodo izneverili vašo čredo. Neprestano razklajajte ljudstvo evangelijsko. . . ne bodite podkupljivi. . . Srebra in zlata ne ljubite in ne imejte. . . verujte in držite zastavo. Dvigajte jo visoko. . .'

Starac je govoril sicer bolj pretrgano, nego smo tu pokazali in nego je potlej Aljoša zapisal. Časih je kar presekal svoj govor, kakor bi zbiral vse svoje moči, lovil je sapo, a bil je kakor v nekakšnem vznichenem zanosu. Vai so ga ganjeno poslušali, čeprav so se mnogi čudili njegovim besedam in videli v njih temoto. . . Pozneje so se vsi spominjali teh besed. Ko se je Aljoša po naključju zgodilo, da je za trenutek odšel iz celice, ga je kar presenetilo vseobče vznemirjeno pričakovanje bratov, ki so se gnetli v celici in okoli nje. To pričakovanje je bilo pri nekaterih mlače raskurjeno, pri drugih pa slovesno. Vai so pričakovali, da se zgodi neposredno nekaj velikega, kakor hitro starac premine. To pričakovanje je bilo z nekakega vidika skoro lahkomišno, a vendar so se mu vdajali celo najstrožji starci. Najbolj strog je bil obras starega meniha Paisija. Aljoša se je bil odpravil iz celice samo zato, ker ga je po nekem menihu skrivaj poklical Rakin, ki je bil prišel iz mesta ter prinesel čudno pismo od gospe Hohlakove. . .

Tedajci je šinila Fjodoru Nikolaju Dergačovu v glavo jasna, odredna misel. . . Ali mu naključje samo ne ponuja priložnosti, da umre tako, kakor se spodobi njegovemu ponosu? Tako, tako, tako. . . Glej, posvetilo se mu je, kaj mu je glavni. . . Kako je mogoče, sploh misliti na to, da bi vseh kroglice na vodi! Ali ne bi bilo to nevedno njegove tradicije? Kako, da se ni že poprej domislil tega? . . .

da ni pritekla. Niti kapljica ni kanila iz cevi. Dergačov je vrtil pipo naprej in nazaj, a nje grio je ostalo neizprosno suho. Stavkala je, čeprav se stavke v Rusiji prepovedane.

Fjodor Nikolaj Dergačov se je zamislil. Ali naj zaradi tega smejnega vmesnega incidenta opusti svoj načrt? Nemogoče! Kaj naj torej stori? Ali naj pogoltno dvajset tablet brez vode? Takisto nemogoče! Strup ne bi niti zdrknil po suhem grlu in kdo ve, če bi se sploh razkrojil. Ali naj torej gre s čašo v skupno kuhinjo in si tam natoči vode? Še celo ne! Rogali bi se mu in se mu smejali, češ: "Glej ga, glej, zdaj je prišlo z njim že tako daleč, da pije vodo zato, ker se boji pesti Lizavete. Ne, to se ne sme zgoditi! Ali pa naj odgodi samomor do jutri? Tudi to ne gre! Človek se v enem dnevu lahko premisli. In kdo sploh ve, če bo jutri vodovod deloval? Iskustva iz prakse kažejo, da se človek na takšne stvari ne more nikoli zanašati s sigurnostjo. . .

Skoro vedro vesel je bil, ko je stopil stran od vodovoda. Odprl je omaro za jedila. Tam v kotu je stala še skoro polna steklenica žganja. Roka je segla po nji. Motril jo je toliko časa, da so mu od ganjota solze stopile v oči. Torej se mu resnično bliža konec? S tresočo roko je odmašil steklenico in ko je žganje zaklohtalo v čašo, se je zdelo, da hlipe od žalosti, ker se dišeča tekočina tako brez žalosti prejaka v odprto posodo, ki se je kmalu napolnila do roba. . .

Ko se je Lizaveta Prokofjevna vrnila z dela, se je njenim očem nudil strašen prizor. Voda, ki je bila iztekla iz pipe, je stala do gležnjev visoko v kuhinji. Sredi vode pa je ležal Fjodor Nikolaj Dergačov. Prsti deane roke so krčevito držali izpraznjeno čašo. Oči je imel obrnjene naravnost v strop. Poleg Dergačova je plaval prazna steklenica od žganja, v njeni bližini pa je bila cevka s strupenimi tablicami. Lizaveta je planila najprej k pipi, zaprla vodo, potem pa je vzdignila moža in ga odvela na ležišče. Dergačov je še hropeč. Ko je vse pospravila, je postavila steklenico in cevko na mizo. Steklenica je bila prazna, v cevi so k sreči bile še vse tablete strupa. . .

H. J. Ravin:

Zasledovanje

Filovič je drčal kakor nor po cestah. Ljudje so se ustajljivi z njim. Filovič pa je tekel, ne da bi se ustavil, urno in lahko, ker ni imel skornjev, ne auknje, ampak je atiskal pod pazduho samo majhno torbico, iz črnega usnja. . .

"Za božjo voljo, avtomobil!" so nenadoma šepnile njegove ustnice. . .

Taksi je zavil okrog vogala. Bil je prazen. . .

"Tovariš, zapelji me v Leningrad, ampak brzo!" je kričnil Filovič. Vozáč se mu je nasmešnil ob teh besedah. Potem je ponovil: . . .

"Iz Moskve v Leningrad — to je sedemsto kilometrov!" . . .

"Ne, ne", je zdaj pristavil Filovič, "ne v Leningrad, hotel sem reči v Pekrov." . . .

Člani avinske unije, katere so pobojniki Ford Motor Co. pretepli, ko so delili letake pred te kompanije v Dearbornu, Mich.

In se je pogal na stopnico, se nenadoma vzravnal ter zaloputnil vrata za sabo. Roke so se mu tresle od razburjenja. Težko je sopesl, zdelo se mu je, da se vedno dirja po moskovskih ulicah. In medtem ko se je skušal malo umiriti, se je kakor instinktivno ozri na vse strani. Mišmo mu je bržle hiše, prebela svetilnica. . . Ali je šofer vozil pravilno? Ali pa se je njemu zmedlo v glavi? Zazdelo se mu je namreč, da ga pelje naravnost v Kremelj, kjer ima svoje pisarne Čeka. . .

Šofer je sicer vozil pravilno. Ko pa se je Filovič, zato, da bi se pomiril, ozri nazaj, skozi okence avtomobila, je videl v daljavi kakšnih petdeset metrov kakor v meglici hladičnik avtomobila, ki je sledil vozilu, v katerem je sedel sam. Oči so mu zastrmele. . .

Avto je zavil na levo, potem zopet na desno stran ceste. Hladičnik zasledovalnega avtomobila se je ravnal točno po njem. Naenkrat je cesta postala slabša, toda brzina vojnje je ostala ista. Za trenutek je videl Filovič samo bejo cesto, čeprav je gledal nazaj. Ta cesta je bila mirna. Potem pa se je zopet pojavil tuji avtomobil. . .

Polagoma je Filovič okrenil glavo naprej. Zdaj ni več dvoma, da ga zasledujejo. Tatvino so gotovo takoj odkrili. Čeka mu je sledila za petami, da bi dobila dokumente nazaj. Njegove misli so se jele nenadoma ustavljalati. Ali se je dalo še kaj storiti v tem položaju? Saj ni vendar nobenega dvoma, da bo ustreljen. In pri tem se bo še pokazalo, da je odnesel z dokumenti vred tudi šop bankovev. Brez preiskave ga bodo ustrelili. Kakor čisto navadnega tatu! Postavil ga bodo ob steno in nihče ne bo nikdar več izvedel česa o njem. Kaj pa, če bi vrzel torbico z dokumenti iz vozila? . . .

Filovič je tipal z roko okoli sebe. Torbice ni otipal takoj. Potem se je apatično naslonil na mehko blazino. Razdalja med voziloma se je bila med tem časom zopet skrčila. "Stoj!" je zavpil nekdo. Filovič je dal vozaču znamenje, naj ustavi. Avtomobila sta obstala vstric in Filovič je še videl, kako se je vozač zasledovalnega avtomobila dvignil s sedeža in odprl vrata. Slišal je tudi še besede: . . .

"Gospod, izgubili ste torbico, jaz pa sem jo pobral in mi je prišlo na misel, da vam bom gotovo zelo vstregel, če vam jo vrnem. . ."

Zasmejal se je in vrzel torbico skozi okno na sedež poleg Filoviča. . .

Toda Filovič ni dal nobenega odgovora. Bil je negiben, naslonjen na levo stran in sedel na mehki blazini. . .

Bil je mrtev, ker se je ustrelil v strahu pred zasledovalci. . .

7 DNI DO JUGOSLAVIJE
BREMEN - EUROPA
 Brzi vlak ob Bremen in Europo v Bremmerhaven zajeti udobno potovanje do LJUBLJANE
 Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki:
COLUMBUS.
HANSA in DEUTSCHLAND, HAMBURG in NEW YORK
 Ljubno šolskično vrsto od Charbourg, Bremen ali Hamburg. Pomagali vam bomo preskrbeti vize za obisk ali preselitev vaših evropskih sorodnikov.
 Za potovanja vprašajte lokalnega agenta ali
HAMBURG-AMERICAN LINE, NORTH GERMAN LLOYD
 130 W. Randolph St., Chicago, Ill.

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA

Po sklepu 10. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlana \$4.00 ene letne naročnine. Ker pa člani še plačajo pri assessmentu \$1.50 tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vroka, rač. je list predrag za člana S.N.P.J. List Prosveta je vaša lastnina gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Če listu Prosveta je:

Za Zdrž. države in Kanado \$6.00	Za Cicero in Chicago je \$1.00
1 tednik in 4.80	1 tednik in 1.00
2 tednika in 3.60	2 tednika in 2.00
3 tednike in 2.40	3 tednike in 3.00
4 tednike in 1.20	4 tednike in 4.00
5 tednikov in nič	5 tednikov in 5.00

Za Evropo je \$9.00

Ispolnite spodnji kupon, priložite potrebno vrsto denarja ali Men Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina. Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako stopil naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu SNPJ in obenem doplačati dotično vrsto listu Prosveta. Ako tega ne storite, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vrsto naročnino.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
 Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vrsto \$
 1) Ime Čl. družina št.
 Naslov
 Ustavite tednik in ga pripiljite k moji naročnini od sledečih članov moje družine:
 2) Čl. družina št.
 3) Čl. družina št.
 4) Čl. družina št.
 5) Čl. družina št.
 Mesto Država
 Nov naročnik Star naročnik

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA
 v tiskarsko obrt spadajoča dela
 Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, knjižice, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in dr.
 VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANE S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI
 Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. Cene smarne, unijsko delo prve vrste.
 Pišite po informacije na naslov:
S.N.P.J. PRINTER
 2657-59 SO. LAWDALE AVENUE
 Telefon Rockwell 4904
 CHICAGO, ILL.
 Tam se dobe za dalje tudi vse ostane poslabšane

Samomor

Fjodor Nikolaj Dergačov je stal pred vodovodom in držal v eni roki prazno čašo, v drugi pa cevko z dvajsetimi strupenimi tabletami. Tedaj je stvar res prišla tako daleč! Kdo bi si bil mislil kaj takega!
 "Danes bom obračunal a svojim življenjem!" je dejal Lizaveti Prokofjevni, "saj vidiš, da ne morem dalje prenašati teh razmer! Tvoja neprijaznost ubija v meni vse dobro. Zastrupil se bom!"
 Ona pa mu je odgovorila:
 "Kar pojdi in se zastrupi. Ne bo te škoda! Več, kaj bo potem? En pijanec manj bo na svetu!"
 Tako ga je odpravila in je za njim še zaloputnila vrata. Ah, dobra Lizaveta! Saj bi bila gotovo ubrala milejšo struno, če bi bila vedela, da si je že preskrbel trup in da je napravil končno veljavni sklep, da si vzame življenje.
 To življenje ni bilo za Dergačova vredno niti počene pare. Lizaveta je ravnala z njim slabše kakor z najzadnjim hlapecem. Kričala je nanj, psovala ga je, včasih celo skrčila post in mu požugala. To je bilo res strašno!

A zakaj vse to? Ker je rad pil, nekoliko pil! O, saj je Dergačov vedel, da nima Lizaveta ob njem lahkega življenja. Morala je trdo delati, da je istanila iz svojih žuljev in iz preostanka močve medse najnujnejša sredstva za življenje.
 Fjodor Nikolaj Dergačov je namreč preveč pogostoma menjaval gospodarje. Delal je zelo neredno. Ljudje ga niso hoteli jemati na delo, ker je pil. O, prav dobro so zavohali, da mu šganje je bolj diši kakor delo. Ampak ali je to greh, če ti bolj diši žganje kakor delo? Ne, to ni greh, vsaj ne velik greh. . . Bilo je pač tako, da se ni mogel odpovedati pijanci, ki se jo je bil navadil. Saj se je trudil, da bi se odvadil pitja, pa ni šlo. Tako se je redno dogajalo, da je zapil vsaj polovico mezde, ostanek pa ni zadoščal za gospodinjstvo, tudi če je Lizaveta priložila vse svoj zaslužek. In zdaj ni ostalo Fjodoru Nikolaju Dergačovu nič drugega, nego o bračun z lastnim življenjem. Da . . . Lizaveti Prokofjevni ne bo treba potem nič več kričati na moža in tudi otroci bodo imeli dovolj za preživljanje. . .
 Fjodor Nikolajevič Dergačov je globoko vzdihnil, prelotal čašo iz ene roke v drugo in odprl petelina pri vodovodu. Toda in-

dustrijalizacija Rusije napreduje sicer naglo, vendar pa ne tako urno, da bi držala korak z življenjem. Potem je tu še mnogo sovražnikov države, ki izvajajo to prekleto sabotažo ter uganjajo protirevolucijo, kolikor pač v teh časih dosežejo s svojimi močmi. Zato se ni Fjodor Nikolaj Dergačov prav nič začudil, ko je odvil petelina do kraja, voda pa še vedno ni pritekla. Iz cevi mu je odmevalo samo nekakšno poživigavanje, parkrat je tudi sakrullilo in hrknilo—a vo-

Veliko sovjetsko letalo na Rudolfovem otoku, s katerega je odletelo na vrh sveta.